

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงโตเกียว โทร. +๘๑ ๓ ๖๖๖๑ ๓๘๔๔

ที่ กษ๐๒๑๑.๗/๑๑

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานสถานการณ์การค้าและสินค้าเกษตร (Situation Report) ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร
ประจำกรุงโตเกียว ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๘

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรและฝ่ายการเกษตรฯ จัดทำรายงานสถานการณ์การค้าและสินค้าเกษตร (Situation Report) ในการประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นั้น

ในการนี้ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงโตเกียว ได้จัดทำรายงานสถานการณ์การค้าและสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางบุณทริกา กระจ่างวงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร
ประจำกรุงโตเกียว

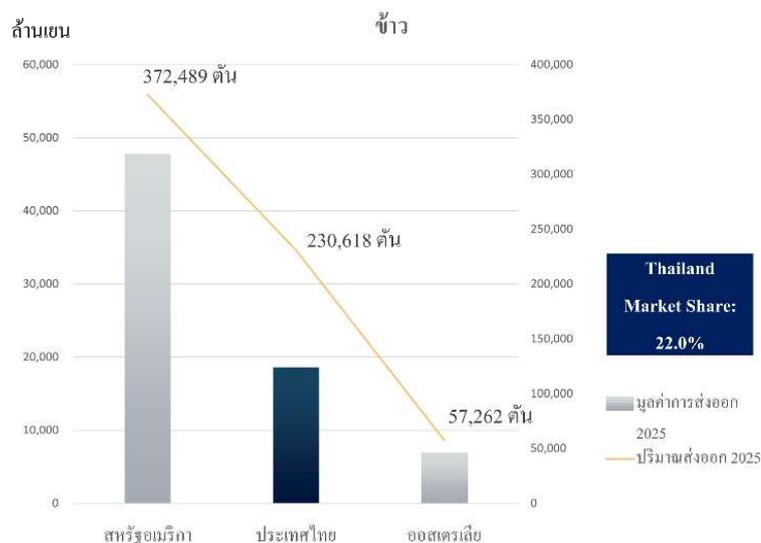
Situation Report (ประเทศญี่ปุ่น) ประจำเดือนธันวาคม 2568

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว

1. ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยและสินค้าเกษตรที่สำคัญประจำเดือนมกราคม-พฤศจิกายน ปี 2567 และ 2568

รายการ	ปริมาณ พ.ย. 68 (ตัน)	มูลค่า พ.ย. 68 (ล้าน เยน)	มูลค่า ม.ค.- พ.ย. 68 (ล้านเยน)	มูลค่า ม.ค.-พ.ย. 67 (ล้านเยน)	มูลค่า ม.ค.- พ.ย. 67-68 % YoY	ราคาเฉลี่ยต่อ 1 ตัน (เยน)	ส่วนแบ่ง ตลาด ม.ค.- พ.ย. 68	อันดับ
สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	—	¥36,024	¥397,092	¥403,038	-1.48%	—	5.97	3
เนื้อไก่แปรรูป	26,421	¥19,034	¥202,580	¥201,402	0.58%	¥704,000	63.02%	1
ยางพาราผลิตภัณฑ์	18,199	¥6,233	¥87,793	¥72,729	20.71%	¥357,000	43.25%	2
เนื้อไก่	14,336	¥6,245	¥67,603	¥68,483	-1.29%	¥414,000	13.17%	2
อาหารสัตว์เลี้ยง	8,500	¥4,017	¥44,545	¥46,468	-4.14%	¥469,000	34.67%	1
แป้งมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	30,758	¥3,178	¥37,653	¥42,900	-12.23%	¥104,000	49.93%	1
กุ้งแปรรูป	1,655	¥2,789	¥31,069	¥30,426	2.12%	¥1,551,000	35.11%	2
ข้าว	9,421	715	18,605	29,440	-36.80%	80,000	21.98%	2
ปลาทูน่ากระป๋อง	1,388	¥1,184	¥15,002	¥15,863	-5.43%	¥839,000	73.09%	1
น้ำตาล	2,727	¥248	¥9,813	¥11,855	-17.22%	¥89,000	12.00%	2
ปลาโอกระป๋อง	964	¥680	¥9,358	¥9,012	3.84%	¥715,000	72.33%	1
กุ้ง (สด/แช่เย็น)	418	¥640	¥7,897	¥9,415	-16.12%	¥1,438,000	4.15%	6
ผลิตภัณฑ์จากนมและไข่	1,671	¥528	¥4,606	¥4,819	-4.42%	¥342,000	1.31%	12
หมึก (สด/มีชีวิต)	127	¥252	¥2,945	¥3,231	-8.83%	¥1,984,000	3.92%	7
ปลาแซลมอนและเทราต์	116	¥323	¥2,241	¥2,072	8.18%	¥2,802,000	0.85%	8
หมึกแปรรูป	46	¥81	¥1,851	¥1,584	16.86%	¥2,342,000	5.29%	2
ผักสดและแช่เย็น	203	¥165	¥1,602	¥1,529	4.78%	¥617,000	1.82%	6
โกโก้และของปรุงแต่ง	480	¥118	¥1,185	¥1,196	-0.92%	¥239,000	0.59%	13
มะม่วงสด	16	¥17	¥1,017	¥841	20.94%	¥709,000	26.84%	1
กล้วยสด	181	¥31	¥429	¥210	104.51%	¥169,000	0.30%	9
ทุเรียน	8	¥13	¥327	¥50	548.93%	¥1,376,000	49.38%	1
มังคุด	0	¥0	¥186	¥250	-25.60%	¥930,291	100.00%	1
มะพร้าว	8	¥2	¥85	¥46	85.74%	¥220,000	4.03%	5
ส้มโอ	0	¥0	¥6	¥7	-7.05%	¥348,000	0.11%	10

*หมายเหตุ ประมวลข้อมูลจาก Trade Statistics of Japan, Ministry of Finance เผยแพร่เมื่อวันที่ 31 ธ.ค. 68 (สินค้าเกษตร รวมถึง กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร (พิกัด 01-24) และ กลุ่มสินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม การเกษตร (พิกัด 35.05, 40.01, 40.05, 4002.80, 4002.91, 4002.99, 44.03, 50.01 - 50.03, 52.01, 53.03)

สถานการณ์ราคาข้าว

ญี่ปุ่นมีข้อผูกพันภายใต้ WTO ที่จะต้องนำเข้าข้าวในปริมาณขั้นต่ำ 682,000 ตันต่อปี ซึ่งสหรัฐฯ เป็นผู้ส่งออกหลัก โดยคิดเป็นประมาณ 50% ของโควตาทำให้ข้าวจากสหรัฐฯ มีช่องทางเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นที่แน่นอนและมีเสถียรภาพข้าวที่นำเข้าตามโควตา (OMA) จะมีปริมาณไม่เกิน 100,000 ตันที่เข้าสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ได้โดยไม่เสียภาษี (duty-free) และมีรายงานว่าในช่วงที่ข้าวญี่ปุ่นขาดตลาดและราคาในประเทศสูงขึ้น (ประมาณปี 2567-2568) ภาคเอกชนญี่ปุ่นได้นำเข้าโควตาส่วนนี้เต็มจำนวน ซึ่งข้าวจากสหรัฐฯ คิดเป็นเกือบ 60% ข้อมูลนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มูลค่าการส่งออกข้าวไทย ลดลง 36.80%

2. สถานการณ์ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ตลาด OSE/JPX ประจำเดือนธันวาคม 2568

ราคาสูงสุด 338.2 เยน/กก. ราคาต่ำสุด 322.0 เยน/กก. ราคาซื้อขายเฉลี่ย 323.0 เยน/กก. ตลอดเดือนมีการซื้อขาย 449 สัญญา W1-W2 ราคาตกลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากปัจจัยด้านลบ ได้แก่ 1) ค่าเงินเยนแข็งค่า 154 เยน/ดอลลาร์ 2) การเทขายเพื่อทำกำไร 3) อยู่ระหว่างฤดูการที่การผลิตต่างๆ ลดลง W3-W4 ราคาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยด้านบวก ได้แก่ 1) ค่าเงินเยนอ่อนค่า 2) สภาพอากาศที่ส่งผลต่อการผลิตยาง

3. การแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น

- ดำเนินการประสานกับกรมประมงและกรมปศุสัตว์ ปัญหาการนำเข้าอาหารสัตว์ผสมสำหรับกุ้งขาวแวนนาไม (ชนิดที่มีส่วนผสมของปลาป่น) จากประเทศไทยหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) ของอาหารสัตว์ผสมสำหรับกุ้งขาวแวนนาไม เพื่อรับรองว่าไม่มีการใช้วัตถุอันตรายจากสัตว์อื่นๆ ยกเว้นปลาป่น

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย

4.1 สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของญี่ปุ่น

- ราคาขายปลีกไข่ไก่แต่ละระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ จากข้อมูลการสำรวจแนวโน้มราคาอาหารของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ได้เผยแพร่ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคมที่ผ่านมา พบว่า ราคาขายปลีกไข่ไก่ในระหว่างวันที่ 8 - 10 ธันวาคม 2568 อยู่ที่ 308 เยนต่อแพ็ค (10 ฟอง) สูงขึ้น 40 เยนเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีก่อนหน้า และระดับสูงสุด นับตั้งแต่มีการเก็บสถิติในปี 2547 สาเหตุหลัก คือ การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) และความต้องบริโภคที่เพิ่มขึ้นสำหรับช่วงปีใหม่ ในส่วนของราคารับซื้อไข่ไก่ของสหกรณ์การเกษตรแห่งญี่ปุ่น JA Zen-Noh Tamago อยู่ที่ 345 เยนต่อกิโลกรัม สำหรับขนาด M (17 ๕.ค. 68)

- มูลค่าการผลิตทางการเกษตรในปี 2567 คิดเป็น 10.7801 ล้านล้านเยน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยปัจจัยหลักมาจากราคาข้าวที่สูงขึ้น ในส่วนรายได้จากการผลิตทางการเกษตร คิดเป็น 3.9649 ล้านล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ในส่วนของอัตราที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.5 ประกอบด้วย ข้าวมีส่วนทำให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 เนื่องจากการขาดแคลนอุปทานข้าวที่ส่งผลให้ราคาพุ่งสูงขึ้น (24 ๕.ค. 68)

4.2 สถานการณ์การนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร

- ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาโดยพบว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในภาพรวม คิดเป็น 137,356 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเดือนที่ 15 โดยสินค้าชาเขียว และเนื้อโคเพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเฉพาะสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งไม่รวมถึงสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็น 46,093 ล้านเยน สินค้าแปรรูป คิดเป็น 50,184 ล้านเยน และมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในภาพรวม คิดเป็น 96,341 ล้านเยน (3 ๕.ค. 68)

ญี่ปุ่นมีปริมาณการส่งออกอาหารออร์แกนิกในปี 2024 อยู่ที่ 4,776 ตัน เพิ่มขึ้น 1.8 เท่า เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อาหารออร์แกนิกเป็นอาหารที่มองเห็นประโยชน์ได้ชัดเจน เช่น ชา ซอสถั่วเหลือง และมัจฉะ ข้อมูลดังกล่าว ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารออร์แกนิกที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงการรับรองซึ่งกันและกัน เมื่อแยกตามประเทศต่างๆ พบว่า สหรัฐอเมริกา 2,627 ตัน และสหภาพยุโรป 1,929 ตัน ในส่วนการส่งออกชา 2,999 ตัน เพิ่มขึ้น 1.9 เท่า และเพิ่มขึ้นเป็นปีที่ 7 ติดต่อกัน โดยเฉพาะการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งมีมาตรฐานออร์แกนิกอย่างเข้มงวด ดังนั้น บางพื้นที่แหล่งผลิต เริ่มปลูกพืชตามมาตรฐานการส่งออก ในส่วนของซอสถั่วเหลืองส่งออก 1,015 ตัน เพิ่มขึ้น 1.9 เท่า โดยในช่วงปี 2565 – 2566 ลดลง เนื่องจากผู้ผลิตเพิ่มผลิตในสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ มีโชะ 148 ตัน น้ำส้มสายชู 123 ตัน และนัตโตะ 78 ตัน (8 ธ.ค. 68)

4.3 มาตรการและนโยบายด้านการเกษตร

- กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการญี่ปุ่น (MHLW) จัดสัมมนาเรื่องกฎหมายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแบบออนไลน์ โดยมีเนื้อหาการแก้ไขที่กำหนดขึ้นสำหรับเกษตรกรและสถานที่ทำงานทางการเกษตรด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรรับทราบกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดความปลอดภัยของแรงงาน ซึ่งเกษตรกรก็จัดเป็นแรงงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมายนี้เช่นกัน เนื้อหาการแก้ไข เช่น ระบบรายงานอุบัติเหตุจากการทำงาน และข้อบังคับให้เข้ารับการอบรมการขับรถไถ่ (3 ธ.ค. 68)

- Japan Association for the International Horticultural Expo 2027, Yokohama ได้ประกาศราคาตั๋วงานมหกรรมพืชสวนโลกที่จะจัดขึ้นที่เมือง Yokohama ในปี 2571 โดยกำหนดราคาตั๋วล่วงหน้าดังนี้ ตัวแบบวันเดียวสำหรับเด็กอายุ 4-11 ปี ราคา 1,400 เยน อายุ 12-17 ปี ราคา 3,000 เยน และผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ราคา 4,900 เยน โดยจะเริ่มจำหน่ายตั๋วในเดือนมีนาคมปีหน้า (4 ธ.ค. 68)

- กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น ส่งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ภูมิภาค Tohoku เพื่อรับมือมาตรการแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเสียหายของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น ทั้งนี้ จากข้อมูลโดย MAFF พบว่า ยังไม่มีรายงานความเสียหายต่อบ่อเก็บน้ำเพื่อการเกษตร สถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตร และระบบชลประทานและประปาในพื้นที่จังหวัด Aomori และ Iwate (10 ธ.ค. 68)

- กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น จัดตั้งตำแหน่งระดับหัวหน้าฝ่ายใหม่ขึ้นในปีงบประมาณ 2568 เพื่อขยายการส่งออกข้าว ในส่วนของกรมผลิตสินค้าเกษตร จัดตั้งตำแหน่งระดับหัวหน้าฝ่ายใหม่ "เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการส่งออกข้าว" ซึ่งรับผิดชอบนโยบายเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าว และ "เจ้าหน้าที่มาตรการด้านการกระจายสินค้าข้าว" ซึ่งรับผิดชอบการกระจายสินค้าข้าวและการประสานงานกับบริษัทที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายของนโยบาย คือ เพื่อตอบสนองต่อมาตรการการจัดหาข้าวที่มั่นคงและขยายความต้องการบริโภคข้าว โดยเฉพาะ "เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการส่งออกข้าว" มีบทบาทหน้าที่ เนื่องจากรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มการส่งออกข้าวจากปัจจุบัน 45,000 ตัน เป็น 350,000 ตัน ภายในปี 2573 (24 ธ.ค. 68)

- ค่าของงบประมาณด้านการเกษตรในปีงบประมาณ 2568 อยู่ที่ 2,295.6 พันล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (25 พันล้านเยน) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีเงินสนับสนุนจาก Japan Racing Association (JRA) เพิ่มขึ้น ซึ่ง MAFF รับเงินสนับสนุนจาก JRA จำนวน 25 พันล้านเยน ต่อปี ระยะเวลา 4 ปี รวมเป็น 100,000 ล้านเยน ทั้งนี้ ค่าของงบประมาณดังกล่าว จะผ่านการอนุมัติโดยคณะรัฐมนตรีในวันเดียวกัน

เมื่อจำแนกรายการต่างๆ แล้ว พบว่า สำหรับมาตรการการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเกษตร งบประมาณ 49.4 พันล้านเยน ประกอบด้วย

- 1) โครงการรวบรวมพื้นที่เกษตรกรรม 16.6 พันล้านเยน
  - 2) การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกใช้ร่วมกัน 23.8 พันล้านเยน
  - 3) การพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ 5.4 พันล้านเยน และ
  - 4) เงินอุดหนุนพื้นที่การผลิตเพื่อการส่งออก 3.7 พันล้านเยน
- ทั้งนี้ รัฐบาลกำลังผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างการเกษตรในช่วงปี 2567 – 2572 (26 ธ.ค. 68)

4.4 สถานการณ์และมาตรการศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์

- ญี่ปุ่นระงับการนำเข้าเนื้อสุกรจากสเปนจากการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) ในสเปน ญี่ปุ่นจึงระงับการนำเข้าเนื้อสุกรจากสเปน ซึ่งมีผลกระทบต่อ อุทยานเนื้อสุกรในญี่ปุ่น เนื่องจากญี่ปุ่นมีปริมาณการนำเข้าเนื้อสุกรจากสเปน เป็นอันดับที่ 3 มีปริมาณการนำเข้ามากกว่า 10,000 ตันต่อเดือน (2 ธ.ค. 68)

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในฤดูการนี้ (22 ตุลาคม- 31 ธันวาคม 2568) พบ 11 กรณี ในฟาร์ม 12 แห่ง ใน 9 จังหวัด และจำนวนที่ทำลายไก่แล้ว รวม 3.89 ล้านตัว (31 ธ.ค. 68)

5. การดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงานฯ ในเดือนธันวาคม 2568

5.1 เข้าร่วมงาน Supplier Matching Meeting สำหรับ GREEN×EXPO Yokohama 2027 ณ ห้องประชุม Hibiya Kokusai Building กรุงโตเกียว โดยได้เข้าเยี่ยมชมบูธของหน่วยงานและบริษัทต่างๆ (3 ธ.ค. 68)

5.2 เข้าร่วมงานแลกเปลี่ยนของเจ้าหน้าที่ด้านการเกษตรของสถานเอกอัครราชทูตในกรุงโตเกียวและเจ้าหน้าที่กระทรวงและหน่วยงานด้านการเกษตรของญี่ปุ่น ณ สถานเอกอัครราชทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย โดยนาย Jarl Frijs-Madsen เอกอัครราชทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย ได้กล่าวต้อนรับและเปิดงาน และผู้แทนสำนักงาน EU ประจำประเทศไทยให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านการเกษตรของ EU 8 (8 ธ.ค. 68)

5.3 ร่วมหารือกับบริษัท Congres บริษัทบริการจัดการประชุมสัมมนาขนาดใหญ่ เพื่อประชุมหารือข้อมูลสำหรับการบริหารดูแล Pavilion ในงาน GREENxEXPO Yokohama 2027 (18 ธ.ค. 68)